

bb 49. elhunyt fehér kálmán,

gk um la

1974. július 24.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. hamvasztás előtti bucsuztatása 1974. július 29-én, hétfőn 15 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójában.

az mszmp v. kerületi bizottsága

a kisiparosok országos szervezete

/mti/

-. -

bb 50. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig

umla

1974. július 24.

- 47. béke-világtanács
- 48. időjárásjelentés
- 49. elhunyt fehér kálmán
- 50. hírjegyzék

-. -

- 32 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: koncz antal, lakatos erzsébet

20.55/um

M' 2100

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés

i kg-sb-jf-ni/um ie la

1974. július 25.

huszonöt évvel ezelőtt, 1949 július 26-án Magyarország és a Szovjetunió kormánya egyezményt kötött a két ország műszaki-tudományos együttműködéséről. ennek irányítására magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködési bizottság alakult, amely koordináló tevékenységével elősegítette az országok rokon profilu intézményei között az együttműködés kialakítását, majd erősítését, egymás tudományos és technikai eredményeinek kölcsönös hasznosítását. az eltelt negyed évszázad alatt mindkét ország számára eredményes, gyümölcsöző volt az együttműködés, s a műszaki színvonal növekedése nagymértékben hozzájárult a gazdasági, társadalmi fejlődéshez.

kezdetben főként hazánk kapott a Szovjetuniótól nagy segítséget a szocialista ipar alapjának megteremtéséhez, majd iparunk dinamikus fejlesztéséhez, később mindinkább kölcsönössé vált az együttműködés, amióta mi is tudunk hasznosítható műszaki eredményeket átadni a Szovjetunióknak.

a két baráti ország egymás műszaki kulturájának emeléséhez a különféle tudományágakban elért eredmények információcseréjével, a termelési tapasztalatok átadásával, kölcsönös szakember-képzéssel járult hozzá. huszonöt év alatt a Szovjetunió összesen 2932 ipari dokumentációt adott át hazánknak felhasználásra, s ugyanakkor a magyar ipar eredményeit tartalmazó 1797 leírás jutott el a Szovjetunióba. tapasztalatszerzésre, a fejlett tudományos és termelési eredmények megismerésére 10375 magyar szakember utazott negyed évszázad alatt a baráti országba, s 3294 szovjet tudományos munkatárs, mérnök, közgazdász fordult meg hasonló céllal Magyarországon.

/folyt.köv./

- 1 -

M'

bb 1./ magyar-szovjet ...1.folyt./um

a fejlődés során létrejöttek a magasabb szintű együttműködés feltételei: 1964-ben megalakult a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság. a kgst országok gazdasági integrációjának szellemében előmozdítja az ágazatok távlati terveinek egyeztetését, a népgazdasági jelentőségű szakosításokat és kooperációkat, ez a folyamat a magyar és szovjet intézmények, vállalatok közvetlen kapcsolatára is kiterjed. eddig mintegy 200 hazai és 250 szovjet vállalat és intézmény között jött létre közvetlen együttműködés, amelynek célja, hogy a mostani ötéves tervidőszakban legalább 400 tudományos-műszaki problémát közösen oldjanak meg, lerövidítve ezzel sok kutató, tervező munkát.

a műszaki-tudományos együttműködés eredményeit az árucseré-forgalom növekedése is jelzi: eddig évente átlag 70 millió rubellel növekedett a két ország kölcsönös árucseré-forgalmának értéke, s idén már meghaladja a 2,1 milliárd rubelt.

a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés népgazdaságunk valamennyi ágazatában kézzelfogható eredményekben realizálódik.

energia-kooperáció

a magyar-szovjet közvetlen energetikai együttműködés kibontakoztatásának emlékezetes dátuma 1962, amikor megkezdődött a szovjet kőolaj üzemszerű szállítása a barátság i. vezetéken, és bekapcsolták a magyar villamosenergia-rendszerbe a nyugat-ukrajnai áramot szállító, munkács-sajószöged-zugló között épült 220 kilovoltos új távvezeték. az átadás évében 150 millió kilowattóra szovjet villamosenergiát kapott Magyarország, s az idén már ennek 28-szorosa, 4,2 milliárd kilowattóra ez az áram-import, amely a hazai szükséglet egyhatodát fedezi. a tervszerű szállítással napjainkig - tehát 12 és fél év alatt - csaknem 28 milliárd kilowattóra szovjet áram segítette a népgazdasági ágazatok és a lakosság ellátását. néhány évvel ezelőtt megépült a 400 kilovoltos távvezeték a munkácsi és a gödi állomás között, s a következő nagy lépés a kgst egyesített villamosenergia-rendszer szuperfeszültségű, 750 kilovoltos távvezetékének megépítése. ennek végpontja Magyarországon lesz, s lehetővé teszi, hogy 1980-ig az 1975-re tervezett 750-ről 1350 megawatt-ra növekedjen a szovjetunióból származó villamosenergia-import.
/folyt.köv./

- 2 -

M

bb 1./ magyar-szovjet ...2.folyt./um

a hazai kőolajtermelésben még az évi mintegy 2 millió tonnás termelési színvonal fenntartása is nagy erőfeszítéseket igényel, s ezért jelentős a szovjetunió segítsége. a barátság i. és a barátság ii. vezetéken 1962 óta több mint 30 millió tonna szovjet kőolaj érkezett Magyarországra. az idén 5,7 millió tonna szovjet kőolajat kap a magyar ipar, s a távlati elgondolások szerint 1980-ig várhatóan az évi szállítás 8,5 millió tonnára emelkedik. a hazai földgáztermelés - bár 1960 óta 15-szörösére növekedett - a szűkös földgázvagyony miatt legfeljebb évi 6 milliárd köbméterre emelhető a jelenlegi 5,2 milliárról. a jóval gyorsabban növekvő hazai igények kielégítését ugyancsak szovjet energiahordozó teszi lehetővé. így a jövő évben már egymilliárd köbméter szovjet földgázhoz jut a magyar ipar, majd a kgst országok közös összefogásával megépülő orenburg-ungvár közötti földgázvezeték révén 1980-ban előreláthatóan évi csaknem négy milliárd köbméter szovjet földgáz érkezik az országba.

timföld-alumínium egyezmény

évente 2,7 milliárd kilowattóra villamosenergiát takarítunk meg azzal, hogy a magyar-szovjet alumínium-timföld egyezmény alapján a szovjetunióba szállított magyar timföldet szovjet villamosenergiával kohósítják alumíniummá. az így nyert alumíniumot teljes egészében visszakapja Magyarország, s a feldolgozáshoz nyújtott segítségért különböző gépipari és egyéb termékekkel, hagyományos áruexporttal fizet. e kooperáció nélkül meg kellett volna kétszerezni a magyar alumíniumiparra fordított beruházási összegeket, ami súlyos terheket rótt volna az országra. a kölcsönösen előnyös kétoldalu együttműködéssel 1962, - az egyezmény aláírása óta - a magyar timföldtermelés több mint kétszörösére, az alumínium feldolgozóiparok termelése pedig mintegy két és félszeresére emelkedett. az egy személyre jutó alumínium-felhasználás is hasonló arányban növekedett, s már meghaladta a 10 kilót, amellyel több fejlett nyugat-európai országot is megelőztünk. az egyezménynek köszönhető, hogy most már nyersanyagkincsünkkel arányos alumínium-mennyiséggel rendelkezünk, s így a magyar-szovjet kooperáció nagyon fontos alapja az ország alumíniumipari központi fejlesztési programjának, amely szerint 1985-ig az 1970. évi 8,2-ről 16-19,5 kilogrammra, tehát kétszeresére emelkedik a lakosonkénti alumínium-felhasználás.

/folyt.köv./

- 3 -

M

gépipari gyártmánystruktúra

a magyar gépipar fejlődését, termelési szerkezetének korszerűsítését nemcsak állandó nagyvolumenű megrendelésekkel, hanem növekvő mértékű együttműködéssel is segíti a szovjetunió. a közúti járműprogram megvalósításában és további fejlesztésében igen nagyjelentőségűek a szovjet igények. az eddig elkészült 60 ezer ikarus autóbussznak több mint egyharmada szovjet utakon közlekedik, 1975-ig az ikarusok kétharmadát szovjet megrendelésre gyártják, az v. öt-éves tervben pedig 1976-tól 1980-ig - az előzetes egyeztetések szerint - 30 ezer autóbusszt vesznek át. egyre több részegység készül nagy szériákban a szakosodás eredményeként. lukinóból érkeznek hozzánk a mellső hidak, és egyre több szovjet agregát egységet építenek be az ikarusokba, ugyanakkor az urickiji trolibuszgyárba, a lvovi és lukinói gyárakba kerül a magyar hátsóhidaknak több mint a fele. tovább bővítik a főegységek cseréjét, illetve közös fejlesztését; hamarosan megkezdődik a közös sebességváltó gyártás; kutatások folynak a vegyesüzemű motorok fejlesztésében. járműgyártásunkhoz gépi berendezéseket is szállít a szovjetunió. győriben a legújabb forgácsológépek, az ikarusban modern alakító, lemezmegmunkáló és présgépek segítik a fejlesztést.

főleg a zsiguli programok köszönhetjük, hogy autógyár nélkül is egyre jobb a személygépkocsi ellátásunk. a togliatti autógyárnak tízennyféle személyautó alkatrészéből évi 300 ezer készletet szállítanak a magyar vállalatok, négyféle alkatrészéből már 400 ezerre növekedett az igény. a nagy szériában gazdaságosan gyártott alkatrészekért jövőre már több mint 35 ezer zsigulit kapunk. az így kialakított alkatrészgyártó bázis tette lehetővé a magyar-lengyel személygépkocsi kooperációt is.

a magyar gépipar fejlesztéséhez nyújtott szovjet segítség legújabb példája az az állami szerződés, amelyet a festőberendezések gyártásának szakosításáról írtak alá. ennek értelmében 1985-ig szovjet megrendelések kötik le a hajtóművek és festőberendezések gyára festőberendezés-kapacitásának 90 százalékát, s ez biztosítja a kiemelt vállalatok közé tartozó üzemek a nagyszériás, igen gazdaságos gyártást, termékszerkezetének modernizálását.

/folyt.köv./

- 4 -

M

házgyárak

a magyar-szovjet építésügyi együttműködés kézzelfogható eredménye a korszerű házgyári hálózat, amelyhez a szovjetunió szállította a modern panelgyártó gépsorokat. budapestten három, vidéken négy szovjet házgyár dolgozik, és még az idén felavatják a veszprémit, a jövő évben pedig az országos hálózat utolsó bázisát, a kecskeméti házgyárat. a szovjet szakemberek megkülönböztetett figyelemben részesítették a magyar tervezők kívánságait. a szocialista országok közül elsőnek magyarországnak szállítottak tisztes lakóházak építésére is alkalmas berendezéseket.

a tapasztalatok egybevetésével közösen fejlesztették a gyártási technológiát, újfajta gépsort alakítottak ki, amely a korábbinál jóval több épület-variációra nyújt lehetőséget. a legújabb házgyárakat ilyen gyártósorokkal látták el. az üzemszerűen dolgozó hét szovjet házgyár kapacitása évi 21.600 lakás, ami az újabb két üzem átadása után 26.600-ra emelkedik. szoros műszaki-tudományos és gazdasági együttműködésben kezdtek meg a legkorábban épített házgyárak rekonstrukcióját is, amellyel 10 évenként kerül sor a berendezések megfiatalítására. az együttműködést most kiterjesztették a legújabb építésmódra, a könnyűszerkezetes módszerre, s gyártás-szakosítással és termelési kooperációval segítik e fejlett eljárás kibontakoztatását.

kenyér gabona-termelés

a buza termésátlagának tíz-tizenkét év alatti megkétszereződésében jelentős része van a nagyarányú szovjet segítségnek: a szovjet buzafajtákkal - főleg a bezosztája-1-el - egymillió hektárral kisebb területről ugyanannyi gabonát takarítunk be, mint a második világháború előtti években. a buza átlagtermése évek óta 30 mázsa felett van hektáronként, tavaly csaknem 35 mázsa volt, s a specializált nagyüzemekben 40-60 mázsa között alakult.

/folyt.köv./

- 5 -

M

bb 1./ magyar-szovje5.folyt./um

a termés nagy többségét szovjet arató-cséplő gépekkel takarítják be. a szovjet kombájnok első nagyobb sorozata 1950-ben érkezett, azóta 24.665-öt vett át a magyar mezőgazdaság. idén 1980 kombájn érkezik a szovjetunióból, mégpedig a hagyományos szk-4-nél nagyobb teljesítményű típusok, az 5-ös és a 6-os mintájú gépek.

a növénytermesztési gépi munkákat és a betakarítással kapcsolatos szállítást is jórészt szovjet gépekkel, vontatókkal oldják meg. abban, hogy jelenleg 70 ezer traktorral rendelkeznek a nagyüzemek, s a mezőgazdaság vonóerő-gépesítettsége megközelíti a 100 százalékot, jelentős része van a szovjet mezőgépiparnak, amely az 1959-ben megindult igen nagyarányú gépszállítások során 58.500 traktort küldött magyarországra. 1966 óta importáljuk a kitűnő mtz-50-es vontatót, amelyből idén 4400 érkezik, ezen felül idén 260 nehéztraktort is biztosít a szovjet mezőgépipar a magyar termelőknek.

1970 óta a szovjet mezőgazdasági gépek és felszerelések importjának értéke egyetlen évben sem maradt 25 millió rubel alatt. a iv. ötéves terv utolsó évében, 1975-ben várhatóan 35-40 millió rubelért kap a magyar mezőgazdaság szovjet gépeket, eszközöket és felszereléseket.

számítástechnika

a két ország közötti műszaki-tudományos együttműködés a hazai számítástechnikai gyártóbázis megteremtéséhez is hozzájárult. a kgst tagországok 1969-ben határozták el az egyetemes számítógép-rendszer kifejlesztését, a gyártás-szakosításban - mint ismeretes - a magyar ipar többek között az r 10-es kisszámítógép kialakítását vállalta. hazánkban ekkor azonban még nem folyt számítógép-gyártás, ezért a műszaki követelmények meghatározásához, az alkalmazási lehetőségek összehangolásához jelentős segítséget nyújtottak a szovjet szakemberek, tapasztalataik átadása is előmozdította a hazai számítástechnikai központi fejlesztési program megindítását, amely jelenleg is kielégítő ütemben halad.

/folyt.köv./

- 6 -

M

bb 1. /magyar-szovjet6.folyt./um

a videoton gyártotta r 10-es gépekből a szovjet ipar is szívesen vásárol, többek között az elektroenergia ipar, a vegyipar és a kőolajbányászat használja szívesen ezeket a berendezéseket. szó van arról is, hogy a moszkvai több ezer személyes ukraina szálló helyfoglalási rendszerének kialakításához is magyar számítógépet használnak fel.

a hazai par különböző szovjet számítógépekből vásárol, ezek közül több r-20-as gép már működik is a vállalatoknál. a gépek üzembeállításához, működtetéséhez szükséges ismereteket szakembereink a szovjetunióban szerzik meg.

jelenleg a magyar és a szovjet számítástechnikai szakemberek a műszaki fejlesztés keretében egyeztetik elképzeléseiket a számítógépek alkalmazási területének bővítéséről, az együttműködés további lehetőségeinek kialakításáról.

nukleáris kutatások

a tudományos együttműködés egyik legfontosabb területe a nukleáris kutatás. a magyar tudományos akadémia 1955-ben vásárolt a szovjetuniótól egy kutatóreaktort a központi fizikai kutató intézet részére; a szovjet szakemberek közreműködtek lépitésében, hazai meghonosításában is. a reaktor üzembeállításával megteremtődött az atomenergia békés felhasználását célzó - s azóta nemzetközi rangot is szerzett - hazai kutatás bázisa.

a reaktort a magfizika, a szilárdtest fizika, az izotópgyártás, a nukleáris anyagvizsgálat, a biológiai kísérletek és a nukleáris tudományok majd minden egyéb területén hasznosítják. az eredményekről információcserével és tanulmányutak szervezésével rendszeresen tájékoztatják a szovjet kutatókat, s természetesen ők is beszámolnak az ottani tudományos munkák menetéről. 1960-ban a kfk-nál szovjet együttműködéssel megépült az első kisteljesítményű reaktor, amelyet azután további öt követett. most a zr-6 elnevezésű kis reaktor működik, amely a kgst keretében szervezett ideiglenes nemzetközi kutató szervezet tevékenységét segíti. a szervezet közös kutatómunkával annak az atomreaktor típusnak a jellemzőit tárja fel, pontosítja, amely a paksi atomerőműben is üzemel majd. a zr-6 működtetéséhez a szovjetunió adja az üzemanyagot térítésmentes kölcsön alapján.

/folyt.ököv./

- 7 -

M

bb 1./ magyar-szovjet ...7.folyt./um

tervkoordináció 1976-1980-ra

az 1976-80-as időszakra szóló népgazdasági tervek egyeztetésén is dolgoznak a magyar és a szovjet szakemberek. a tervkoordináció valószínűleg az év végén fejeződik be, szállítási, vásárlási és kooperációs lehetőségek feltárásával, újabb együttműködések kialakításával.

a tervkoordinációs munka egyik legfontosabb eredményeként tisztázódott, hogy az energiahordozókból a szovjetunió továbbra is biztosítja a magyar importszükséglet túlnyomó többségét. a megállapodás szerint a szovjetunióból érkező energia és energiahordozók kalóriában számított értéke 1975-höz viszonyítva 60 százalékkal emelkedik 1980-ra. a baráti ország sokirányú segítségével épül a paksi atomerőmű is, amelynek első 440 megawattos egységét 1980-ban állítják üzembe.

vaskohászatunkhoz a vastartalmu alapanyagot 1980-ban két és fél millió tonna mennyiségben biztosítja a szovjetunió, az acéltermelés növelése érdekében pedig 1.1 millió tonna kapacitású oxigénes konverter-üzemet szállít a dunai vasmű részére.

gépxportunkban a szovjetunió mint felvevő piac kiemelkedő szerepet tölt be, mivel az exporttermékek mintegy két-harmadát ide szállítjuk. a tervkoordináció során eddig a kölcsönös gépforgalom körülbelül 50 százalékos növekedését irányozták elő. az iparvállalatok között máris létrejöttek megállapodások, s egyebek között folyamatban van a hajóipari komplex megállapodás előkészítése.

egész sor más ágazatra is kiterjed a kooperáció, amely nemcsak beszerzési lehetőséget, hanem a szovjetunióban biztos piacot is jelent a magyar termékek számára, megalapozva a különféle cikkek, részegységek nagy sorozatu gyártását, ami fontos feltétele a termelékenység, a gazdaságosság növelésének. /mti/

--

- 8 -

bb.2. a lakóhelyszeretet serkentője a hazafias népfrent - h iradás helyi bizottságok munkájáról

i tf/gk/hi/ok la

1974.julius 25.

naponta érkeznek h iradások a hazafias népfrent országos központjába a mozgalom helyi - községekben, városokban, járásokban működő - bizottságainak sokrétű munkájáról. kiolvasható a jelentésekből - egyebek között -, hogy a népfrent mindenütt serkentő közéleti tényezője a lakóhelyszeretet elmélyítésének, gyümölcsösítésének.

a hazafias népfrent ráckevei járási elnöksége nemrégiben értékelte - és: nagyra értékelte - a 14 000 lakosu szigetszentmiklós népfrentszerveinek munkáját, különös figyelemmel arra, hogy tőszomszédságában üzemel a csepel autógyár, ahol 3000 „miklósi„ dolgozó végez termelő munkát. a község apraja-nagyja részt vesz a két éve kibontakozott „szigetszentmiklósiak-szigetszentmiklósért„ mozgalomban. a népfrent szervezésében alakult meg a józsef attila irodalmi baráti kör, amelynek kezdeményezésére felállítottak a községben józsef attila szobrát, lisztes istván szobrászművész alkotását. serényen dolgozik a honismereti szakkör. a népfrentbizottság egyik tagja, vő imre írta meg a 700 éves multu nagyközség krónikáját. a népfrentbizottság a népesedéspolitikai határozat valóra váltásán tul feladatának tekinti a munkásság helyzetével való fokozottabb foglalkozást, s a dolgozók műveltségének növelését, amihez a nagyközségben élő másfél ezer, főiskolát vagy egyetemet végzett ember sok segítséget adhat. a népfrent helyi vezetősége a jövőben az eddiginél sokkal inkább igényli a csepel autógyár szakszervezeti bizottságának támogatását a lakosság problémáinak gyakorlati megoldásához.

a várpalotai városi tanács végrehajtó bizottsága és a helyi hazafias népfrent együttesen és rendszeresen megvitatja együttműködési megállapodásának végrehajtását. ennek kapcsán több határozat született a közelmultban. például a jövőben még jobban összehangolják a munkaterveket, a különböző munkabizottságok tevékenységét. nyitabb várospolitikát folytatnak: a lakosságot az ipari város mindhárom kerületében még fokozottabban tájékoztatják a feladatokról, a tanácsi fejlesztési tervekről. a távlati várospolitikai kérdéseket, a választókerületekben folyó munkát, a tanácstagi bszámolókat, azok tartalmát gondosan egyeztetik és az állampolgárok tájékoztatásának szolgálatába állítják. felkérték a hazafias népfrent bizottságát, aktivistáit, hogy a jövőben még hathatósabban kísérik figyelemmel - és testületi üléseiken értékeljék - a tanácstagok munkáját.

/folyt.köv./

- 9 -

M

bb.2./a lakóhelyszeretet 1. folyt./ok

a „dorogiak-dorogért,, jelszó jól ismert a nagyközségben. és hogy mindenki fölfigyeljen a kezdeményezésre, megtudja, mire készülnek, több ezer plakátot bocsátott ki a tanács. a hazafias népfront, a tanács, a társadalmi bizottság felhívása eljut az üzemekbe, intézményekbe, iskolákba. a cél: dorog nagyközségben a tanács jelenlegi hivatali ciklusának befejezéséig évente 1 millió 100 ezer forint társadalmi munkát végezzenek. az összegreális, hiszen a nagyközség 11 000 lakosának mindegyikére 100 forint jut. ebben az évben 50 gyermeket befogadó óvodát kívánnak építeni. az intézmény a petőfi-iskolához tartozna. ezenkívül utat javítanak a trenka-hid környékén, a műszaki uton, a május 1. ut csolnoki szakaszán, az otthon téren. járdát építenek a petőfi-telepen, a schiller utcában és az ady uton; csatornát, vízvezetékét szintén a petőfi-telepen; kisz-táborát létesítenek klastrompusztán és rendezik a dorogi strandot./mti/

bb.3. nagy az érdeklődés a füredi anna- bál iránt

vid/fm/ok hgy

1974. július 25.

balatonfüreden július 27-én rendezik meg a 149. anna-bált. a híres bál iránt az idén is nagy az érdeklődés. a belépőjegyek többsége hónapokkal ezelőtt gazdára talált és a szervező irodában már a nyár elején kiakaszthatták a „minden jegy elkelt,, feliratu táblát.

balatonfüreden - ahol ezekben a napokban a helyi lakosság-nál kétszerre több vendég tartózkodik - az utóbbi napokban tovább fokozódott az annabáli „láz,,. főleg a női fodrászok és szabók munkaidejét „programozták be,, az érdeklődők. bővítik választékát a jelmezkölcsönző vállalat is, amely szalont nyit erre az alkalomra balatonfüreden.

a 149. anna-bál programja ezuttal is a hagyományokhoz igazodik: a balatonfüredi városi táncegyüttes a diszpalotással nyitja meg a rendezvényt, majd az első bálozók tánca következik, s éjjélkor került sor az „anna bál szépe,, megválasztására. a győtes ezuttal is eris aranyalmáját kapja ajándékkul.

a jó hangulatról két zenekar és több fővárosi előadóművész gondoskodik./mti/

NA

- 10 -

bb.4. a jövőhéten javul a paradicsomellátás - piacra kerül a sárgadinnye és a korai csemegeiszőlő

i kf/pá/ie/ok la

1974. július 25.

az elmúlt napok időjárása semmivel sem volt különb az előző hetieknél. a szeles, esős, hűvös idő továbbra is késleltette a nagyon várt zöldségfélék - főleg a paprika és a paradicsom - valamint a nyári gyümölcsök érését. pedig a primőrindény jól indult, egyes cikkek a szokásosnál korábban kerültek piacra, bőven volt saláta, retek, hagyma, karalábé, borsó és összességében az első félévben mintegy 6-7 százalékkal több zöldség és gyümölcs került forgalomba a tavalyinál - tájékoztatták a szövetség vezetői az mti munkatársát.

az ellátási problémák június közepén kezdődtek, s egy hónapja tart a nehéz helyzet, aminek oka ezuttal valóban az időjárás, a 12-14 fokos hőingadozások, s a néhány napos, reményt keltő meleget gyorsan felváltó hideg, esős idő, a tartós napsütés hiánya. az alapvető cikkekkel nincsen különösebb gond, burgonya most már van elegendő - budapesten 70 vagonnyit tartalékolnak is - s a színes fajta ára a tavalyival azonos, a sárga és a fehérhús pedig olcsóbb, főzelékfélékből - kelkáposzta, fejeskáposzta, zöldbab / a borsó szezonja már befejeződött/ főzőtök - minden igényt kielégítenek, s a tavalyinál jobb, bőséges a hagyma és a levelezőzöldség-ellátás. a héten megjelent az üzletekben a kedvelt széles juliska-bab is. a korábbiakhoz képest sokat javult az utóbbi napokban az uborka felvásárlás és értékesítés. exportra csak az apraját engedték, s azt is csak egy megyéből. a múlt hetihez képest kétszerannyi uborka került forgalomba. a hét végén már a vásárlók igénye szerint kínálják az üzletek az uborkát, amelynek ára - mind a salátának mind a kovászolnivalónak - szerdán 40 fillérrel csökkent; bár még magasabb a tavalyinál.

változatlanul késik a lecsőszezon két fontos alapanyaga, a paradicsom és a paprika. a korábbi években a szabadföldi paradicsom már július elején nagyobb mennyiségben került forgalomba, most még mindig importra vagyunk utalva. a paradicsom hosszú idő óta zöld, legfeljebb szalmasárga, s hetek óta nem pirosodott. kedvező viszont, hogy a nagyobb felhozatal előfutárai már a héten mutatkoztak, s a jelzések szerint vasárnaptól megkezdődik a bőségesebb szállítás, jövő hétre megjavult az ellátás. az árubecslés egyébként változatlanul jó paradicsom-termést jelez, ha zavartalanul érik, ki tudják elégiteni az igényeket.

/folyt.köv./

- 11 -

NA

bb.4./a jövőhéten 1. folyt./ok

nem így a paprikából. a legutóbbi felmérés szerint az előzőleg becsült, korántsem bőséges termésnél is gyengébbre számítanak, a szövért 35-40 százalékos árualap-csökkenést vár, s úgy látja, hogy ami megterem, annak többsége is csak lecsónak való minőségű lesz. a megfelelő hazai ellátás érdekében valószínűleg leállítják az exportot, s tárgyalnak külföldi paprika behozataláról is. jelenleg a paprika-ellátás helyzete még bizonytalan, csak a tartós meleg hozhat javulást.

kevés az üzletekben a gyümölcs is. a málna ezen a héten már elfogy. a tavalyihoz képest alig van nyári körte, szinte csak mutatóban árusítanak ringló-szilvát, s nincs az ilyenkor megszokott jó minőségű asztali alma sem. sárgabarackot az export visszatartásával és a feldolgozásra kerülő mennyiség csökkentésével tudtak biztosítani az üzlethálózatnak.

így a gyümölcsöt jóformán csak az őszibarack képviseli az üzletekben. a középérésű fajták szállítása most már megkezdődött, s mennyisége megfelelő ellátáshoz elegendő. jövő hétre várható a magbaváló fajták is. az őszibarack ára egyébként megegyezik a tavalyyal.

a jövő heti gyümölcs piac várhatóan már színesebb lesz. kisebb mennyiségben üzletekbe kerül a sárgadinnye, s augusztus első napjaiban megjelenik a gyöngyös környéki hazai csemegeszőlő is./mti/

vobb.5. osztrák kutató a győr megyei levéltárakban

vid/fm/ok hgy 1974. július 25.

hosszabb ideig tartózkodott győr-sopron megyében dr. hans paul osztrák író, pedagógus, a burgenlandi tartományi kormány kultúratanácsosa, aki egy könyvéhez gyűjtött adatokat a győri püspöki, a pannonhalmi főapátsági és a soproni állami levéltárban. dr. hans paul mattenburg, az egykori nagymarton történetéről ír könyvet./mti/

M

- 12 -

bb.6. nyílik a ciklámen a soproni hegyekben

vid/kz/ok hgy 1974. július 25.

már javában pompázik a sopronkörnyéki, főként a brennbergi erdőben az alpesi flóra egyik ritkaság virága, az illatos ciklámen. virágzásának ideje egyébként augusztus, szeptember. az idős soproniak szerint a ciklámen korai virágzása, ■ korai hűvös őszt jelent./mti/

bb.7. keleti évi fotókiállítása varsóban - mezőgazdasági könyvkiállítás szófiában - a külföldi magyar kulturális intézetek nyári-őszi terveiből

i nn/s/hi/ok la 1974. július 25.

a következő hetekben, hónapokban jónéhány kiállítás, bemutató ad számot - a kulturális kapcsolatok intézetének szervezésében - a külföldieknek a magyar kultúra eredményeiről. mint az illetékesek elmondták az mti tudósítójának, a határainkon túl tevékenykedő magyar kulturális intézetekben olyan tárlatokat rendeznek, amelyek elsősorban az elmúlt 30 év legszebb, legjelentősebb művészi alkotásait vonultatják fel. a berlini magyar kultúra házában augusztus közepén mintegy 60 nívó-díjas plakát szemlélteti a hazai grafikusművészek tehetségét. szeptember 4-én a magyar-ndk kapcsolatok negyedszázados jubileuma alkalmából fotódokumentációs kiállítást avatnak. ez több tucat fénykép segítségével ad bepillantást a gazdasági, tudományos, kulturális kapcsolatok alakulásába és felvillantja a két ország vezető politikusai látogatásának legjelentősebb epizódjait is. szeptemberben kamarakiállítást tart itt a tanért, októberben pedig népművészeti tárlat ad izelítőt népünk kulturális tradíciójából. a magyar dráma hete alkalmával előreláthatólag novemberben magyar színháztörténeti kamarakiállítás várja az érdeklődőket.

a varsói magyar intézetben szeptemberben műemlékvédelmi dokumentációs bemutatót nyitnak, amely szervesen kapcsolódik az icos kongresszus ülészakához. októbertől fogadja a nyilvánosságot fiatal grafikusművészeink kiállítása. jelentős eseménynek ígérkezik novemberben keleti évi fotóművész gyűjteményének bemutatása, amely a magyar színházi élet kulisszáiba nyújt sokszínű bepillantást. a programban szerepel még pásztor gábor grafikusművész önálló tárlata is.

a szófiai magyar intézetben szeptemberben közös magyar-bolgár képzőművészeti kiállítás szerez kellemes perceket a látogatóknak. az anyag fele olyan alkotásokból kerül ki, amelyeken magyar művészek bolgár tájakat örökítenek meg, illetve bolgár művészek idézik hazánk természeti szépségeit, műemlékeit. kiállításon vonultatja fel legfrisebb termését a mezőgazdasági könyvkiadó, s itt tekinthetik meg a bélyeggyűjtők székely istván gyűjteményének legszebb darabjait is.

/folyt.köv./

- 13 -

M

bb.7./keleti éva 1. folyt./ok

bécsben a 100 éves magyar iparművészeti muzeum szerepel őszszel a collegium hungaricum kiállítótermeiben. részint dokumentumfelvételek, részint eredeti tárgyak adnak izelítőt a neves műintézet történetéből. a római magyar akadémia olaszország több városában utaztat egy magyarország tájairól, városairól, műemlékeiről szóló fotókiállítást. szeptembertől december végéig három nagy olasz város fogadja majd a bemutatót. október második felében pármában magyar hetet rendeznek, amelynek műsorán fotó-népművészeti, grafikai kiállítás, filmbemutató és néhány koncert lesz. érdekességnek ígérkezik az ebből az alkalomból sorra kerülő gasztronómiai hét is, amely a világhírű magyar konyhával ismergeti meg az olaszokat. sydneyben és adelaideben az érdeklődők megtekinthetik azt a magyar népművészeti, könyv- és fotókiállítást, amely korábban melbourne-ban vivta ki a szakemberek és a közönség elismerését./mti/

bb.8. elmaradt a tiszta virágzása

vid-kz/mné/ok hgy

1974. július 25.

a folyó borsod megyei szakaszán az idén elmaradt a tiszta „virágzása”, a hűvös időjárás és az áradás miatt a folyó iszápjában lévő kérészlárva nem tudtak kikelni és szárnyra kapni. mint közismert a „tiszta virágzása”, a kérészek sokmillió tömegének körülbelül negyedórát tartó rajzása idézi elő. a halászok abban reménykednek, hogy napsütéses jó idő esetén, a víz felmelegedése után esetleg „pótvirágzásra”, kerül sor. ez azonban, ha bekövetkezik is, a szokásosnál kisebb arányú lesz./mti/

bb.9. a jelenkori szlovák képzőművészet - kiállítás a műcsarnokban

i ro/s/hi/ok la

1974. július 25.

leningrád, moszkva és riga után budapesten mutatkozik be a szlovák képzőművészet. a műcsarnokban pénteken megnyíló tárlat széleskörű válogatást nyújt az első világháború után és a ma élő generáció alkotásaiból. a csaknem 250 festmény, plasztika és grafika elsősorban azoknak az alkotóknak a tevékenységét reprezentálja, akiknek művészete 1948 után teljesedett ki. a tárlat célja, hogy a szocialista, realista képzőművészet színes csokrához kössék azokat a műveket, amelyek az igazságos világért vívott harc jegyében, gazdag népművészeti hagyományokkal disztive születtek.

a magyar látogatók megtekinthetik azokat a műveket is, amelyeket a szlovák képzőművészek a szlovák nemzeti felkelés 30. és csehszlovákia felszabadulásának 30. évfordulója előtti tisztelgés jegyében alkottak./mti/

- 14 -

M'

bb.10. nemzetiségi nap nógrádon

vid/fm/ok hgy

1974. július 25.

a nógrád megyei nógrád községben augusztus 4-én nyolcadik alkalommal rendezik meg a nemzetiségi napot, amelynek műsorában csaknem husz szlovák és német nemzetiségi művészeti együttes lép fel. a nógrád megyei együtteseken kívül részt vesz a fesztiválon a maglódi nemzetiségi együttes, s fellép a csehszlovákiai ipolysági gimnázium művészeti csoportja is. a nógrádi nemzetiségi napot megyei nemzetiségi filmhét előzi meg, a megye nemzetiséglakta községeiben pedig szlovák és német nyelvű könyvkiállítást és ankétot is rendeznek./mti/

bb.11. tizenkétezer keresett szó - jön a mindenki lexikona

i ro/pá/hi/ok la

1974. július 25.

a xviii. század közepétől napjainkig hazánkban körülbelül 200 lexikon jelent meg; ezeknek negyedrésze 1955-től napjainkig. a sort a tudós, apáczai csere jános magyar encyklopédiája /1653/ nyitotta meg, s napjainkban csak a könyvesboltok kirakatát kell végignézni: egyszerre több lexikon kínálja gazdag tartalmát.

a mindenki lexikonával a legszélesebb olvasóközönségnek használó művet akart készíteni az akadémiai kiadó lexikonszerkesztősege. a tapasztalatokat felhasználva, a közönség hozzászólásait meghallgatva gondos válogatással azt a több mint 12 ezer szót dolgozták fel, amelyek a szerkesztőség meggyőződése szerint a mindennapi életben a legkeresettebbek.

ez az általános kislexikon 12.300 címszót tartalmaz, terjedelme két kötetben 1100 oldal, kéthasábos szöveggel, illusztráció nélkül. az anyag körülbelül 60 százaléka társadalomtudományi, 40 százaléka természettudományi és műszaki tudnivaló. a közönség kívánságát figyelembe véve a mű színházi, filmművészeti és sportanyaga az eddigi hasonló kiadványokhoz képest gazdag. a kiadó ezzel a könyvvel a „piros pontos” kislexikonhoz hasonlóan, sorozatot indít. olyan jól kezelhető, mindenki által megérthető és használható lexikonsort kíván adni, amelyik a legszélesebb olvasóréteg kislexikon-igényét elégíti ki./mti/

- 15 -

M'

bb.12. a malacok és a stressz

vid/kz/mné/ok hgy

1974. július 25.

a malacok rendkívül érzékenyek a környezeti változásokra, a környezetükből jövő ingerekre, s mint azt vitathatatlanul megállapították, a stressz hatására azonnal fogyni kezdenek. jó-részt a súlycsökkenéssel járó stressz kiküszöbölését célozza rákócsifalvi rákóczi termelőszövetkezet sertéstelepén bevezetett új módszer. a telepen az általában szokásos 6-8 hét helyett már 3 hetes korukban elválasztják anyjuktól a kis malacokat, azután tökéletesen steril körülmények között, állandó 28 fokos melegben nagyrészt mesterséges takarmánnyal nevelik valamennyit. a kis állatok naponta átlagosan 350-370 grammot híznak, s egy kiló gyapodáshoz mindössze 2.3 kilogramm takarmányt használnak fel. a zártan nevelt állatokat mindössze egy alkalommal, az elválasztáskor „költöztetik”, új helyre./mti/

-...-

bb.13. motorkerékpár tolvajokat ítéltek el

i bc/tr/hi/ok la

1974. július 25.

visszaesőként követett el bűncselekményeket az egyaránt 23. éves, segédmunkás foglalkozásu benyő lászló budapesti és farkas jános pusztamérgesi lakos. benyőt előzőleg egyévi és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte az elsőfoku bíróság, az ügyének fellebbezési tárgyalásaig terjedő időben - részben egyedül - részben társával együtt - hajtotta végre újabb „akcióit”, a lenin köruton felült egy várakozó motorkerékpárra, felkereste budapesten lakó barátját, majd kirándult vidékre. egyébként sem vezetői jogosítványa, sem gyakorlata nem volt. ráadásul gyorsan hajtott, egy kanyarban megcsuszott és az árokba borult. barátja súlyosan megsérült. a baleset után benyő a megrongált motorkerékpárt a helyszínen hagyta. pár nap múlva, szintén lopott motorkerékpárral, esztergomból budapestre igyekezett, s közben megállásra szólította fel a rendőrszolgát. a fiatalember ezzel mit sem törődve elrobogott. a motor azonban elromlott, s amikor benyő futva igyekezett menekülni, elfogták és letartóztatták. pár nap múlva megszökött s újabb bűncselekményeket követett el: motorkerékpárt lopott, s pusztamérgesen meglátogatta farkas mi-hályt, akivel korábban büntetése letöltésekor ismerkedett meg. a betegállományban lévő farkast kétszer is beszállította szeged-re orvosi vizsgálatra. utjaik során újabb motorkerékpár-lopást követtek el.

a fővárosi bíróság benyő lászlót kétévi és négyhónapi farkas jános kilenc hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

-...-
- 16 -

NA

bb 14. felhasználható: 9 órákor!

ujpesti feladatok a szakmunkásutánpótlás biztosításáért - ülést tartott a iv. kerületi párt-végrehajtó bizottság

t gy/pf szb zs la

1974. július 25.

ujpesten javítani kell az általános iskolákban a pályairányítási munkát a szakmunkás-utánpótlás biztosítása érdekében. a kisdíákok sokoldalú tájékoztatásán kívül az üzemek, iskolák sokat tehetnének a szülők szemléletének megváltoztatásáért, a fizikai munka nagyobb társadalmi megbecsüléséért - hangsúlyozták a iv. kerület párt-végrehajtó bizottság csütörtöki ülésén, amelyen a kerület három szakmunkás-képző intézetének munkájáról, a fiatalok oktatásáról volt szó.

ujpesten csaknem 1800 fiatal sajátítja el a műszeripari, a villamosipari, valamint a bőr-, a cipő-és a szőrmeipari szakma ismereteit. többségüknek igen vegyes, sokszor negatív ismereteik vannak a fizikai munka társadalmi értékről. e tekintetben az intézmények nevelő munkája nem elég tudatos és átgondolt, s a szülői ház és az üzemi környezet sem gyakorol egyértelmű pozitív hatást a fiatalokra. elgondolkodtató, hogy 1970-hez viszonyítva az utóbbi években a nagy munkáskerület mindhárom intézetében több mint felére csökkent a tanulólétszám. további gond, hogy a budapesti fiatalok aránya alig éri el az ötven százalékot, a vidéki tanulók arányának növekedése pedig a kollégiumi elhelyezési gondokat fokozza.

a szakmunkásképző intézetekbe felvett fiatalok többsége a nyolc általános tananyagát közepesen, vagy annál gyengébb eredménnyel sajátította el. ezzel magyarázható, hogy a beiskolázott diákok 6-10 százaléka lemorzsolódik és a tanév végén 12-15 százaléuk elégtelen eredményt ér el. pedig az elmúlt években tovább javultak az oktatómunka személyi és tárgyi feltételei. a bőrripari tanintézet új tanműhelyt és tanuló-otthont kapott. az elméleti képzést korszerű kabinet-rendszerben valósítják meg. a gyakorlati oktatást mindhárom intézetben jól felszerelt tanműhelyekben végzik. az üzemekben folyó szakmai képzés viszont sok kivánnivalót hagy maga után: kevés helyen tartják magukat a tanterv előírásaihoz. gyakran a tanulókat kiegészítő munkaerőként foglalkoztatják. ugyancsak megoldásra vár a szakmát tanuló fiatalok sportolási lehetőségeinek megteremtése.

a munkáspálya megbecsülésének fokozása, a diákok és a felnőttek szemléletének megváltoztatása egyaránt elodázhatatlan feladat - mutattak rá az ülésen. változtatni kell azon a - napjainkban nem ritka - gyakorlaton, hogy a munkássá válás valamiféle iskolai kudarc, gyöngye előmenetel „következménye”, /mti/

-...-

7.45/szb

-17-

920 g

bb 15. 400 személyes gyermekotthon épül szolnokon

vid-fm szb hgy 1974. július 25.

gyermekotthont építenek szolnokon négyszáz óvodás és iskoláskorú gyermek számára. a kisgyepi városrészben felépülő otthon nemcsak szolnok, hanem a többi alföldi megye állami gondozottait is fogadja, enyhíti a többi nevelőotthon zsúfoltságát. a minisztériumi beruházásként készülő gyermekintézmény valódi otthon ad 320 iskolas és nyolcvan óvodás lakójának: tágas lakórészek, sportpályák, tornatermek, klubok kapnak benne helyet. a szolnoki gyermekváros terveit most készítik, építését jövőre kezdik, az átadást pedig 1977-re tűzték ki. /mti/

--

bb 16. megjelent a „nógrád megye története”, című monográfia negyedik kötete

vid-fm szb hgy 1974. július 25.

a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kiadásában megjelent a „nógrád megye története”, című monográfia negyedik kötete. a megye felszabadulásának közelgő harmincadik évfordulója alkalmából napvilágot látott negyedik kötet jakab sándor munkája, aki az 1944-től 1962-ig terjedő időszakot dolgozta fel. a 410 oldalas kötetet számos jegyzet és 84 fotó egészíti ki. /mti/

--

bb 17. uszómedencék sorozatban

i sb/gg szb ie la 1974. július 25.

a termásvíz-adta fürdőzési lehetőségek kedvezőbb kihasználása, a hazai uszóspozrt és az iskolai uszóoktatás fellendítése érdekében az országos vízügyi hivatal műszaki fejlesztési osztálya külföldi tapasztalatok alapján gyorsan és olcsón létesíthető uszómedencék építését kezdeményezte. a csornán felépített első mintapéldányhoz az olasz castiglione cég szállított előregyártott horganyzott acéllemez-elemekből összeszerelhető és műanyaggal burkolt uszómedencét, és hozzá korszerű vizszűrő berendezést. a 19 méter hosszú, előregyártott medencét és berendezéseit néhány hét alatt építette fel a vizkutató és furó vállalat, s a tapasztalatok szerint nemcsak az építési időben, hanem a beruházás költségeiben is jelentős a megtakarítás.

/folyt.köv./

7.53/szb

-18-

920g

bb17. /uszómedencék... 1. folyt./-szb

a mintapéldány gazdaságosságának láttán máris számos megrendelést kapott az olasz cég magyarországi képviselője, az interag és az építéssel, s a medencék magyarországi szervizével megbízott vizkutató és furó vállalat. budapesten az olympiza szállónál most fejezték be egy ugyancsak 19 méter hosszú uszómedence építését. jelenleg ráckevén dolgoznak, ahol a tavaly feltárt bővizű termákvíz hasznosításának első lépcsőjeként építenek előregyártott medencét. a fővárosban és vidéken az idén még nyolc uszómedencét szerelnék össze, s az eddigi tárgyalások alapján a jövő évben több mint husz ilyen korszerű kisüzemét létesítenek. hasonló arányú megrendelésekkel jelentkeztek a modern víztisztító és víz-visszaforgató berendezések iránt érdeklődő régi uszodák is. az algamentesítővel és fertőtlenítővel ellátott berendezés ugyanis rendkívül gazdaságos azokon a településeken, ahol a víz-problémák okoznak gondot: elegendő évente egyszer megtölteni a medencét, mert a korszerű felszerelés gondoskodik a víz folyamatos átszűréséről, tisztántartásáról és visszavezetéséről.

az újfajta uszómedence tehát már sorozatban épül, s ezért szorosabb együttműködést alakít ki az olasz céggel a vizkutató és furó vállalat. tárgyalásokat kezdtek termelési kooperációról, hogy a kölcsönös előnyök alapján meggyorsíthassák a magyarországi igények kielégítését és 14-féle méretválasztékban szállítsanak, építsenek korszerű fürdő- és uszómedencéket. /mti/

--

bb 18. jordánia és libanon után szíria - új külföldi megrendelést kapott az országos földtani kutató, furó vállalat

vid-kz szb hgy 1974. július 25.

szíriai megbízást kapott az országos földtani kutató és furó vállalat. a megállapodás értelmében, a magyar szakemberek kutatják fel az alapanyagot egy új cementműhöz. ehhez a munkához rövidesen két furó berendezést állítanak fel. a munka megkezdésével egyidőben eredményes tárgyalásokat folytatnak. ezek értelmében, a magyar kutató és furó szakemberek bekapcsolódnak majd a szíriai foszfát kutatásokba is. a szíriai furásokkal együtt már összesen hét furó berendezése dolgozik külföldön az országos földtani kutató és furó vállalatnak. legnagyobb apparátussal -négy berendezéssel - libanonban dolgoznak, ahol főleg az új gátak építésének kijelölt helyein elemzik a talajösszetételt, szerkezetet. jordániában most meghosszabbították és kiegészítették a szerződést a magyar szakemberekkel, akik igen fontos szerepet töltenek be az ország részkincsének feltárásában, készletek meghatározásában. /mti/

--

8.03/szb

-19-

930g

bb 19. hétféligi telekhálózat győr körül

vid-kz/mné szb hgy

1974. július 25.

a győri városi tanács az utóbbi öt évben felparcellázta a város körül található gondozatlan, elhagyott telkeket. a kimért 3.200 hétféligi telek nagysága 80-400 négyszögöl között változik, s a tulajdonosaik kétharmad része fizikai munkás. a telkeket gyümölcsfákkal, szőlővel, málnával, eperrel ültették be, vagy zöldségféléket termelnek rajtuk. a városban működő fogyasztási szövetkezet az idén már nagymennyiségű gyümölcsöt és zöldséget vesz át a kiskert-tulajdonosoktól. /mti/

--

bb 20. nyolcmillió forintos tanácstagi alap komárom megyében

vid-fm szb hgy

1974. július 25.

nyolcmillió forintos tanácstagi alapot létesített az idén a komárom megyei tanács. az összegből a tanácstagok által javasolt sürgős, de az ideai tervben nem szereplő kisebb-nagyobb feladatokat, felújításokat végzik el. egy része kifejezetten a gyermekjóléti intézmények fejlesztésére szolgál. a tanácstagok kéréseit a számvizsgáló bizottság gondosan felülbírálta. ennek alapján döntöttek úgy, hogy a tanácshatározatnak megfelelően, messzemenően figyelembe veszik az „egy üzem - egy intézmény,, megyei mozgalom céljait. vagyis annyit adnak a tanácstagi alapból egy-egy létesítményhez, amilyen mértékű támogatást biztosít ahhoz valamelyik üzem, vállalat, szövetkezet, vagy amilyen mértékű társadalmi munkát szervez a tanácstag. így a társadalmi összefogással kétszeresére nő a tanácstagi alap értéke.

mivel nem minden beérkezett kérelem felelt meg ennek a követelménynek, most csak 6,8 millió forintot osztottak fel, és a fennmaradó összegről később döntenek. a tanácstagi alappal csaknem 100 létesítmény felújításához, illetve fejlesztéséhez járulnak hozzá. a skála rendkívül széles: a járda- és utépitéstől kezdve a házasságkötő termen és az erdei sportpályán át, főleg oktatási, egészségügyi, kommunális és sportcélokra használják fel a pénzt. az egy tanácstagra jutó támogatás összege 10 000 forinttól 500 000 forintig terjed. /mti/

--

8.10/szb

-20-

930g

bb 21. a kpm utinform közli

/gi hgy

1974. július 25.

csütörtöktől a budaörsi uton - az osztyapenko emlékmű és a dajka gábor utca között - gyalogos felüljárók építéséi miatt, az építkezés befejezéséig 4,2 méteres magasságkorlátozást rendeltek el.

a kpm felhívja az érintett gépjárművezetők figyelmét, hogy a kijelölt terelőutakon közlekedjenek, mert a túlméretes járművek visszafordítása az építkezés helyszínén forgalmi torlódásokat okozhat. /mti/

--

bb 22. közlekedési balesetek

/tm gi hgy

1974. július 25.

bács megyében csengőd és kiskőrös között a vasuti átjáróban a nemzetközi gyorsvonat elütötte szlovák sándor 22 éves egyéni gazda kiskőrösi lakos motorkerékpárost, aki körültekintés nélkül hajtott a sinekre. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője és utasa, farkas józsef 22 éves egyéni gazdálkodó, kiskőrösi lakos a helyszínen meghalt. a vizsgálat megállapította, hogy lovász istván 50 éves sorompókezelő, kiskőrösi lakos a vonat érkezése előtt elmulasztotta a sorompót lezárni. előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult ellene eljárás.

leninváros határában ipi gyula 22 éves esztergályos, hejőbábai lakos motorkerékpárjával szabálytalanul előzött, és nekiütközött egy volán autóbussznak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy orvoshoz szállítás közben meghalt.

cegléd határában a fényesorompós vasuti kereszteződésben halász Mihály 41 éves segédmunkás, ceglédi lakos segédmotoros kerékpárral a fényesorompó piros jelzését figyelmen kívül hagyva hajtott a sinekre, és a tehervonat halálra gázolta.

/folyt. köv./
11,10/gi

- 21 -

1220g

bb 22. /közlekedési ... 1. folyt./gi

müllner erzsébet 63 éves nyugdíjas budapesti lakos a ii. kerület mártírok útja 2. sz. előtt szabálytalanul tilosjelzéssel haladt át az uttesten és egy 6-os villamos elütötte. müllner erzsébetet súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

az i. kerület krisztina körút és alagút utca kereszteződésénél laszgallner zoltánné 81 éves nyugdíjas, budapesti lakos figyelmetlenül lépett az uttestre és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

csemer gyula 28 éves segéd munkás mátraverebélyi lakos a xiv. kerület fogarassy ut és pillangó utca kereszteződésében szabálytalan helyen figyelmetlenül haladt át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

xi. kerület gellért téren sum györgy 36 éves alkalmi munkás budakeszi lakos szabálytalan helyen figyelmetlenül haladt át az uttesten és nekiment egy 9-es jelzésű villamos oldalának. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. /mti/

--

bb 23. művelődéstudományi nyári egyetem szegeden

vid.-kz gi hgy

1974. július 25.

a magyar tudományos akadémia szegedi biológiai központjának előadótermében csütörtökön dr. ágoston józsef, a csongrád megyei pártbizottság titkára megnyitotta a tit művelődéstudományi nyári egyetemét. az egy hétig tartó előadássorozatnak csaknem háromszáz hallgatója van. a többségük közművelődéssel foglalkozó megyei, városi vezetők. csütörtökön elsőnek papp gyula, a szegedi tanácselnök-helyettese tartott előadást a város gazdasági fejlődéséről, a kulturális életének eredményeiről, majd dr. vonsik gyula, a tit főtitkára tartotta meg referátumát a kultúra és a művelődés ideológiai összefüggéseiről. /mti/

--

11,45/gi

- 22 -

12²⁵ g

bb 24. a magyar-ndk vegyipari állandó munkabizottság

k sb/mm gi ie -cz

1974. július 25.

ülésére csütörtökön dr. lőrinc imre nehézipari államtitkár vezetésével lipcsébe utazott a magyar küldöttség. az ülésen többek között megtárgyalják a két ország közötti 1976-80. évi petrokkémiai, műanyagipari és más gazdasági együttműködés, valamint kölcsönös termékszállítás fejlesztésének feladatait. a megbeszéléseken megvizsgálják a műszaki-tudományos együttműködés bővítésének lehetőségeit is. /mti/

--

bb 25. sinkovits istván

/gi -cz

1974. július 25.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. temetése július 29-én, hétfőn 14 órakor lesz a rákoskeresztúri új-köztemetőben.

mszmp vi. ker. bizottsága

/mti/

--

bb 26. hazaérkezett varsóból a hnf küldöttsége

/tm gi hi -cz

1974. július 25.

csütörtökön hazaérkezett varsóból a hazafias népfront országos tanácsának nagy tagu küldöttsége, amely nagy józsefné alelnök vezetésével részt vett a lengyelország újjászületésének 30. évfordulója alkalmából rendezett ünnepség-sorozaton. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. molnár béla, a hnf ot titkára fogadta. ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

12,40/gi

- 23 -

13²⁰ g

bb 27. záróünnepély az ötödik nemzetközi hidrológiai továbbképző tanfolyamon

t sb/s gi ie -cz

1974. július 25.

az országos vízügyi hivatal székházában csütörtökön tartotta záróünnepélyét az ötödik nemzetközi hidrológiai továbbképző tanfolyam, amelyet az unesco felkérésére magyarországon rendezett. a hat hónapos továbbképzésen 11 ország 21 hidrológusa vett részt; a hallgatók fele fejlődő országokból érkezett.

az ovh megbízásából a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet szervezte a nemzetközi továbbképző tanfolyamot, amelyen 26 hazai kutató és egyetemi tanár, valamint hét neves külföldi szakember angol nyelvű előadásokban ismertette a hallgatókkal a vizgazdálkodás legkorszerűbb vizsgálati módszereit, legújabb kutatási eredményeit. különösen nagy figyelmet szenteltek a vízügyi előrejelzés legkorszerűbb és legmegbízhatóbb módszereinek, a hatékony öntözési eljárásoknak, és új tantárgyként részletesen foglalkoztak a környezetvédelem hidrológiai feladataival, a gyors beavatkozásra képes vízminőségvédelmi szervezet hálózatának felszerelésével, létrehozásával.

az előző négy nemzetközi továbbképző tanfolyammal együtt már 29 ország 82 hidrológus mérnöke vett részt a magyarországi továbbképzésen. az unesco kedvező tapasztalatokat szerzett a magyarországi tanfolyamok eredményeiről, ugyanis a végzett hallgatók hazájukba visszatérve jól hasznosították a tanulatokat, sikeresen alkalmazták a legújabb vizsgálati módszereket és így jelentősen hozzájárultak országuk vizgazdálkodásának fejlesztéséhez. jó néhány újabb kutatási eredménnyel is gazdagították a hidrológiai tudományt. a végzett hallgatók jelentős része levelezés útján továbbra is kapcsolatban maradt a tanfolyam előadóival, a magyarországi tudományos intézettel és kutatóival. az oktatásban résztvevő szakemberek munkájának elismerését jelenti, hogy a kedvező tapasztalatok alapján ezután már nem két évenként, hanem évente megrendezik magyarországon a nemzetközi hidrológiai továbbképző tanfolyamot.

/mti/

--

12,55/gi

- 24 -

13²⁵g

bb.28. ferencz mártonné

fé -cz

1974. július 25.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje elhunyt. temetése július 29.-én, hétfőn 15.-órakor lesz a rákoskeresztúri új-köztemetőben.

mszmp. vi.ker. bizottsága.

magyar partizán szövetség.

kpvdsz

/mti/

--

bb.29. országos könnyűbuvár tájékoztató bajnokság gyékényesen

vid-fé/ -cz

1974. július 25.

a magyar honvédelmi szövetség országos központja és az mhsz somogy megyei szervezete rendezésében csütörtökön a somogy megyei gyékényesen megkezdődött az országos könnyűbuvár tájékoztató bajnokság. az idei egy hetes viadal egyben előkészítést jelent a jövő évi béke és barátság nemzetközi buvárversenyre is.

/mti/

--

bb.30. szovjet uttörők üdültek nyiregyháza-sóstófürdőn

vid/fé -cz

1974. július 25.

a szabolcs-szatmár megyei és a szovjetunió kárpátontúli területe szakszervezeti tanácsa közötti együttműködés keretében július 5-25 között 50 szovjet uttörő üdült nyiregyháza-sóstófürdőn. a szovjet építőipari dolgozók gyermekei a szabolcsi építőipari szakszervezet vendégeként megismerkedtek a megyeszékhely és környéke nevezetességeivel, jártak Kisvárdán, Egerben és Nyírbátorban. ezzel egyidőben ötven szabolcsi építőipari munkás gyermek kárpát-ukrajnában töltött husz napot. a jövő héten nyiregyházán újabb szovjet uttörőcsoportot fogadnak./mti/

--

12.45./fé

- 25 -

13³⁰g

bb.31. fiatalok képzőművészeti tábora tokajban.

vid/fé -cz 1974.julius 25.

a borsod megyei tanács rendezésében az idén hatodik alkalommal rendezték meg tokajban, a szövosz iskolában a középiszkolás diákok nyári képzőművészeti taborát. ötven tehetséges diák borsodból, miskolcraól és pécsről tölt két hetet a táborban. a különböző képzőművészeti technikák megismerése és elsajátítása mellett elsősorban a vizuális látás, a képzőművészeti alkotások értékelésére tanítják őket. a középiszkolás diákok nyári művésztelepe együttműködik az ugyancsak tokajban lévő öntevékeny képzőművészek művésztelepével.

ezzel egyidőben nyílt meg első alkalommal a fafaragók-és kerámikusok nyári művésztelepe is, az ország különböző részéből ötven fafaragó, kerámikus, gyékényszövő fiatal, közte számosan a népművészet ifjú mestere fejlesztí tovább szakmai ismereteit, ismerkedik meg a népművészet új értelmezésével./mti/

-. -

bb.32. közuti felüljáró épül kazincbarcikánál

vid/fé -cz 1974.julius 25.

az utóbbi öt esztendőben megnégyszerződött a közuti forgalom a miskolc-bánrévé-ózd közötti közuton, különösen kazincbarcika térségében. az új pvc. három gyár építése szükségessé tette, hogy az üzemén áthaladó normál nyomtávu vasutvonalat a berentei pályaudvar vágányhálózatába kössék be. ez az iparvágány keresztezi a megnövekedett forgalmu közutat. a forgalom zavartalan lebonyolítása szükségessé tette egy közuti felüljáró építését.

a mintegy 400 méter hosszúságu közuti felüljáró a sajoszentpéter-kazincbarcika közötti szakaszon, a vasuti sínpar felett épül meg. a forgalmat már erről a szakasról elterelték, s csütörtökön az ott húzódó közmühálózat áthelyezését is megkezdték.

a mintegy 26 milliő forintos költséggel épülő közuti felüljáró a tervek szerint 1975 végére készül el./mti/

-. -

13.10/fé

- 26 -

13³⁰g

bb 33. kotorják a tihanyi homokzátont

vid. gi -cz 1974. julius 25.

a balatonon, a hajók utvonalain és egyes partközeli területeken munkához láttak a kotrógépek. az egyik nagy teljesítményű kotrógépet ismét a tihanyi szorosba vezényelték. a balaton két medencáját elválasztó tihanyi szorosban az állandó vízmozgás vastag iszapréteget hord össze, ezért - miután a homokzátont kikerülésére nincs mód - kotrással teszik mélyebbé a hajójáratok utját.

a kotróhajók ezenkívül folytatják a déli parti terület feltöltését és a leendő új strandterületek kialakítását is./mti/

-. -

bb 34. az utolsó borsós nap a kecskeméti konzervgyárban

vid.ó gi -cz 1974. julius 25.

befejeződött a hat héten át tartó zöldborsóidény a kecskeméti konzervgyárban. csütörtökön az utolsó borsószem is lepergett a gépeken, s ezzel összesen 813 vagonnyit tartósítottak. ez az eredmény példátlan a gyár életében, s egyben a szakosított ipari borsótermesztés első sikere is. az üzem termelési körzetében 11 jól felszerelt, teljesen gépesített bázisgazdaság állítja elő a feldolgoznivalót. az idén háromezer hektárról érkezett ütemezve a borsószem, kiváló minőségben. termeléséhez a csapadékos, hűvös idő is kedvezett: elnyújtotta a szezont, s mindig zsegen tartotta a szemeket. a legtöbb zöldborsó, 234 vagonnyi, a kiskunfélegyházi egyesült lenin tsz-ből érkezett. a nagy mennyiségű ipari nyersanyagot előállító gazdaságban, a rekord-hozamok után, 80 000 - 100 000 forint borsóbevételről könyveltek hektáronként. a kecskeméti konzervgyár megkezdte a zöldborsó exportálását. az első rakományt a szovjetunióba és az ndk-ba indították. /mti/

-. -

bb 35. idegenforgalmi információs szolgálat a röszei határátkelőhelyen

vid.- gi -cz 1974. julius 25.

a szegedi idegenforgalmi hivatal a várható nagy nyári turistaforgalom időszakára információs szolgálatot létesített a röszei közuti határátkelőhelyen. a hazánkba érkező turistáknak több nyelven adnak felvilágosítást a pénzváltási, nyaralási, szállásfoglalási lehetőségekről. felhívják a figyelmet a szegedi ünnepi hetek eseményeire, a továbbutazókat pedig tájékoztatják hazánk más vidékeinek kulturális és szórakoztató programjairól. a különféle események idegennyelvű programfüzeteit ugyancsak átadják a vendégeknek.

/folyt. köv./

- 27 -

13³⁵g

bb 35. /idegenforgalmi ... 1. folyt./gi

szegeden a hivatal klauzál téri irodáján ugyancsak nyújtott műszakban, kora reggeltől este 22 óráig tartanak szolgálatot. hetven szegedi idegenvezető áll készenlétben, hogy a vendégsoportoknak bemutassa szeged nevezetességeit. /mti/

--

bb 36. időjárásjelentés

t/ny -cz

1974 július 25

a meteorológiai intézet jelenti július 25-én 13 órakor:

hűvös idő

a brit-szigeteken és az északi-tenger térségén át az óceán északi tájairól származó hűvös, nedves levegő egymást követő hullámai áramlanak közép-európába. hatásukra jobbra erősen felhős, többfelé esős, szeles és az évszakhoz képest hűvös az idő. esőre hajló, hűvös idő van finnországi térségében, illetve a szovjetunió európai területének délkeleti részén is. derültebb, szárazabb időjárást csak nyugat-és délnyugat-európa egyes részeiről, illetve a szovjetunió európai területének délnyugati és északkeleti részéről jelentenek. az évszaknak megfelelő átlagnál számottevően melegebb idő csak az ibériai-félsziget déli felén, valamint a szovjetunió a moszkvától északkeletre fekvő részein található. a kárpát-medence időjárását a következő 36 óra folyamán is a hűvös óceáni levegő határozza meg.

hazánkban szerdán derült vagy csak mérsékelten felhős idő volt. a dunántul déli felén 10-12, máshol 6-10 órán át sütött a nap. az ország keleti felén többfelé volt futó zápor, zivatar, a lehullott csapadék mennyisége azonban nem volt jelentős. a hőmérséklet napközben 25-30 fokig emelkedett. éjszaka a dunántulon megnövekedett a felhőzet, majd a kora hajnali óráktól kezdve esett az eső. a reggel 7 óráig lehullott csapadékmennyiség általában csak néhány mm volt, de vas és zala megyében elérte a 5-10 mm-t. hajnalra 14-19 fokig hűlt le a levegő. csütörtökön délelőtt az esőzés tovább terjedt a mátra vidéke és az ország középső része felé. 11 órakor a hőmérséklet a dunántul legnagyobb részén csak 14-17 fok volt, máshol 18-24 fok.

/folyt köv/
13.30/ny

-28-

14³⁵g

bb 36. / időjárás...folyt/ny

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 24.0 fok volt, a százéves átlagnál 2.0 fokkal magasabb.

budapesten ma 12 órakor a hőmérséklet 17 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: csütörtökön erősen felhős idő, többfelé esővel, keleten zivatarokkal. pénteken időnként felszakadozó felhőzet, már kevesebb helyen futó esővel. mérsékelt, időnként élénk délnyugati, nyugati, pénteken többfelé megerősödő, északnyugatra forduló szél. hűvös idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 17-22 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig: eleinte erősen felhős idő, esővel, élénk széllel. később felhőátvonulások várhatók, futó esővel, helyenkint zivatarral. a hőmérséklet emelkedik. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 10-17 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 19-23, később 24-28 fok között. jelentős mennyiségű csapadék / legalább 5 mm / az ország területének 60 százalékán várható.-

a duna vízállása budapesten 565 cm./mti/

--

bb 37. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óraig

/gi -cz

1974. július 25.

1. magyar-szovjet együttműködés
2. a népfront helyi bizottságainak munkájáról
3. a füredi anna-bál
4. paradicsomellátás
5. osztrák kutató
6. ciklámén

/folyt. köv./

- 29 -

13³⁵g

bb 37. /a belföldi ... 1. folyt./g

7. a külföldi ^{magyar} kulturális intézetek terveiből
8. elmaradt a tiszta virágzása
9. szlovák képzőművészet
10. nemzetiségi nap
11. mindenki lexikona
12. malacok és a stressz
13. motorkerékpár tolvajok
14. ujbpesti párt vb-ülés
15. gyermekotthon
16. nógrádi monográfia
17. uszómedencék
18. a földtani kutató munkái
19. telekhálózat
20. tanácsi alap
21. a kpm közleménye
22. közlekedési balesetek
23. művelődési nyári egyetem
24. magyar-ndk munkabizottság
25. elhunyt sinkovits istván
26. hazaérkezett varsóból a népfrent-küldöttség
27. hidrológiai tanfolyam
28. elhunyt ferencz mártonné
29. könnyübuvár bajnokság
30. szovjet uttörők
31. képzőművészeti tárlat
32. közúti felüljáró
33. kotorják a homokzátonyt
34. borsós nap
35. idegenforgalmi szolgálat
36. időjárásjelentés
37. hírjegyzék /mti/

--

bb 38. gladys marin elutazott budapestről

t/pr/tr/ny -cz

1974 július 25

csütörtökön elutazott budapestről gladys marin, a chilei kommunista párt politikai bizottságának tagja, a chilei kommunista ifjusági szövetség központi bizottságának főtitkára, aki a magyar kommunista ifjusági szövetség központi bizottságának meghívására néhány napot töltött hazánkban. a neves chilei békeharcost a ferihegyi repülőtéren dr. maróthy lászló, az mszmp központi bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára, varga istván az mszmp kb. osztályvezetőhelyettese, valamint alain therouse, a demokratikus ifjusági világszövetség főtitkára bucsúztatta. ott voltak a kisz kb. vezetői és a magyarországon élő chilei fiatalok képviselői.

/folyt köv/
13.50/ny

-30-

NA 1410

bb 38. gladys marin...folyt/ny

gladys marin elutazása előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- személyesen is meggyőződtem arról, hogy a magyar nép, a magyar ifjuság szívén viseli chile népének ügyét. a szolidaritás ezernyi jelével találkoztam, jó volt látni: a magyar fiatalok tudják, hogy milyen mélyre ható társadalmi változások törtétek hazánkban a népi egység három esztendeje alatt, tudják, hogy népünk milyen uton indult el. tudnak arról is, hogy milyen véres terror taposta el szahadságjogainkat, s felemelik tiltakozó szavukat a fasiszta katonai junta gáztettei ellen. szolidaritásukból, a világ haladó népeinek tevékeny együttérzéséből meritünk erőt nehéz harcunkhoz.

- ebben a harcban most új fejezet kezdődik: már nem elégedhetünk meg csupán a junta elutasításával, van már annyi erőnk, hogy aktivizáljuk a tömegeket. az elmúlt hónapokban - illegálitásban - szerveződött az az antifasiszta front, amely megálljt parancsol majd a fasiszta frontnak. harcunk új, konkrét formáiról természetesen még nem tudok beszámolni. de győzni fogunk, mert népünk legjobbait nem sikerült megfélemlíteni, a chilei népet a gyilkosságok, a koncentrációs táborok, a hadbírósi perek sem tudták megtörni.

- az én feladatom, hogy járjam a világot, leleplezzem a fasiszta juntát, s megköszönjem mindazt, amit országunkért a haladó emberiség tett sokszor szerveztünk mi, chilei kommunista fiatalok is szolidaritási akciókat, kifejeztük együttérzésünket más elnyomott népek harcával. de valahogy soha sem hittük eléggé: hangunk elég erős ahhoz, hogy lefogja a gyilkosok kezét. most megbizonyodhattunk arról, hogy mit jelent a nemzetközi szolidaritás, most megtudtuk, hogy a számtalan „kis „ akció, a levelek, a táviratok, tiltakozó gyűlések és megmozdulások megsokszorozzák a harcolók, a fasiszta ellen fellépők erejét. s ha a világ valamennyi országában tiltakoznak a haladó erők, a gyilkosok meghátrálnak.

- chilében megmutatta igazi arcát az imperializmus, a reakció. minden erőnköt latbavetve azon kell munkálkodnunk, hogy a juntát nemzetközi téren is elszigeteljük, elérjük, hogy senki se szálitson fegyvert a gyilkosoknak, ne nyújtson gazdasági segítyt azoknak, akik országunkat a nemzetközi monopolimok szabad vadászterületévé akarják tenni. a szocialista magyarország is megszakította diplomáciai kapcsolatait chile mai uraival, s ez visszhangra talál azokban az országokban, amelyeknek kormánya pusztán valamiféle kormányváltásnak szeretné tekinteni a chilében törtéteket, - zárta nyilatkozatát gladys marin./mti/

14.00/ny

-31-

w

NA-1410

bb.39. befejeződtek a magyar-sri lankai kereskedelmi tárgyalások
s/ie/fé -cz 1974.julius 25.

julius 22 és 24 között sri lankai kormánydelegáció folytatott kereskedelmi tárgyalásokat budapesten, dr.j.b.kelegama külügy- és belkereskedelmi államtitkár vezetésével. magyar részről a tárgyalásokat, bacsoni jenő külkereskedelmi államtitkár vezette.

a tárgyalásokon a felek eszmecserét folytattak az együttműködésnek azokról a területeiről, amelyeket a jövőben fejleszteni kívánnak. így többek között szó esett a kooperációról az autóbuszgyártás, a híradástechnika, a kórházi berendezések gyártása területén, valamint magyar szakértők részvételéről a geológiai kutatásokban és a vízgazdálkodás fejlesztésében.

a tárgyalások eredményeként új kereskedelmi megállapodást írtak alá, amely a pénzügyi kérdéseket is szabályozza. ezzel egyidejűleg a korábbi kereskedelmi és kliring fizetési megállapodás hatályát veszette.

a sri lankai delegációt fogadta dr. horgos gyula kohó-és gép-ipari miniszter.

a sri lankai delegáció csütörtökön elutazott budapestről. a delegációt a ferihegyi repülőtéren bacsoni jenő külkereskedelmi államtitkár búcsúztatta./mti/

--

bb.40. magyar küldöttség utazott a damaszkuszi vásárra
ie/s/fé -cz 1974.julius 25.

a szír gazdasági-és külkereskedelmi miniszter meghívására veress péter külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével csütörtökön magyar delegáció utazott a 21. damaszkuszi nemzetközi vásár megnyitására./mti/

--

14.00/fé

- 32 -

NA 1445

bb 41. 1300 lakás fél év alatt
vid.-kz gi -cz 1974. július 25.

az év első hat hónapjában - a tervezettnél valamivel többet - összesen 1 300 lakást készített el a hajdu megyei állami építőipari vállalat debrecenben és a nagyobb hajdusági településeken. a vállalat dolgozói a szerződésben vállalt határidőt lerövidítve készítik el az új lakótelepek járulékos beruházásait is. jelenleg négy iskolát, három óvodát, és bölcsődét, továbbá két tornatermet építenek. /mti/

--

bb 42. 60.000 látogató a szegedi ipari vásáron
vid.-kz gi -cz 1974. július 25.

a 28. szegedi ipari vásárt a csütörtök délutáni órákig már csaknem 60.000 hazai és külföldi látogató kereste fel. nagy sikerük van a jugoszláv vállalatoknak is. mint ezzel össze függésben berkes lászló, a szabadkai tanács végrehajtó bizottságának alelnöke szerdán megtartott sajtótájékoztatóján egyebek között elmondotta, a két testvérváros - szeged és szabadka - kereskedelmi, termelési és műszaki együttműködése évről évre növekszik. megnyilvánul ez abban is, hogy a két város vállalatai mind nagyobb sikerrel szerepelnek a szabadkai nemzetközi vásáron, illetve a szegedi ipari vásáron. e kapcsolatok fejlődésére jellemző, hogy már jóval túl is lépték a két város határát. az idei szegedi vásáron résztvevő ötven jugoszláv vállalat között például már sok belgrádi, zágrábi, ljubljana, pristinai cég is szerepel. /mti/

--

bb 43. csehszlovák fuvószenekar ajándékhangversenyei a balaton vidékén

vid.-kz gi -cz 1974. július 25.

a csehszlovákiai tatra banovcei autógyár 30 tagu fuvószenekara az utóbbi napokban élményt kínáló, alkalmoszerű szabadtéri hangversenyekkel örvendeztetik meg a balaton vidéki közönséget. a munkás zenekar kiránduló utja minden jelentősebb állomásán 4-5 produkcióval köszönti a helyi lakosságot.

a zenekar csütörtökön veszprémben és siófokon 1-1 órás koncertet adott. /mti/

--

14,00/gi

- 33 -

NA 1450

bb 45. magánház-építési bemutató nyílt pécsett - országos építésügyi információshálózatot alakítanak ki

vid/kz/ny -cz

1974 július 25

az építésügyi tájékoztató központ magánház-építési bemutatót szervezett pécsett. az állandó jellegű bemutató célja az, hogy sokoldalú segítséget nyújtson a családi házat vagy társasházat építő, illetve építtető lakosságnak. az étk-nak a párt xi.kongresszusa tiszteletére tett felajánlása ez a bemutató, hozzájárulása a lakásépítési program sikeres megvalósításához.

a bemutatót csütörtökön soltész lászló, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium lakáspolitikai főosztályvezetője nyitotta meg. közölte: országos építésügyi információshálózatot alakítanak ki a magánházépítés tervezésének, előkészítésének, lebonyolításának segítésére. az első állandó bemutató budapesten nyílt meg március végén, s azóta - mutatja a nagy érdeklődést - több mint hetvenezren keresték fel tanácsért, tapasztalatért.

a vidéki városok közül elsőként pécsett hozták létre az állandó építésügyi bemutatót, a következő város - ősszel - debrecen lesz. az utóbbi években 50-60 ezer családi ház épül az országban és az 1990-ig terjedő távlati lakásépítési program során tovább erősödik a magánépítkezés szerepe. a már működő és leendő információs központok, bemutatók feladata a korszerű építési formák, módszerek megismertetése és elterjesztése lesz.

a háromszáz négyzetméter területű pécsi bemutatón tervezők, gyártók, kereskedők termekéi láthatók: tervdokumentációk, katalógusok, fotók és makettok, továbbá különféle építési anyagok, előregyártott épületelemek, berendezési tárgyak, barkácsolási anyagok és szerszámok. harmincnál több gyár, vállalat és szövetkezet termékeit állították ki, kizárólag olyanokat, amelyek a kereskedelemben kaphatók.

az építésügyi tájékoztató központ állandó információs irodát tart fenn. a díjtalan szaktanácsadás kiterjed a tervezésre és az építésre valamint az építőanyagokra. mintegy 300 féle magánház tervdokumentációja áll az építtetők rendelkezésére, s ezeket 60-80 százalékkal olcsóbban megkaphatják itt, mintha egyedileg terveztetnék./mti/

14.20/ny

-34-

99

14' 1500

bb 44. dimitrovgrádi ifjúsági küldöttség kazincbarcikán

vid.-fm gi -cz

1974. július 25.

a várossá alakulásának 20. évfordulóját ünneplő kazincbarcika kisz-bizottság meghívására dimitrovgrád testvérvárosból 29 tagú ifjúsági küldöttség érkezett kazincbarcikára. a bolgár fiatalok ötnapos látogatásuk során megtekintik a borsodi vegyikombinát üzemeit, a hátselyem kötértárugyárat és tájékozódnak a kisz-alapszervezetek tevékenységéről, a városszépítő mozgalomban való részvételükről./mti/

--

bb 46. a somogy megyei tanács és a közgazdaságtudományi egyetem szocialista szerződése

vid.-kz/mné gi -cz

1974. július 25.

csütörtökön kaposvárott böhm józsef, a somogy megyei tanács elnöke és berend t. iván, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora aláírta a somogy megyei tanács és az egyetem szocialista együttműködési szerződését. a megállapodás szerint a két szerv együttműködik abban, hogy a közgazdaságtudomány eredményei közvetlenebbül szolgálják a megye gazdaságpolitikai feladatainak megoldását, s ugyancsak kölcsönös erőfeszítéseket tesznek azért, hogy több somogy megyei fiatal szerezzon közgazdász diplomát./mti/

--

kbb.48. fotókiállítás békéscsabán a szovjet nép életéről

vid/fm/ok -cz

1974. július 25.

csütörtökön békéscsabán - a hazafias népfront rendezésében - fotókiállítás nyílt a szovjet nép életéről. a megnyitón nyári sándor, a hazafias népfront békés megyei bizottságának titkára mondott beszédet, és felszólalt v.g. szergejev, a budapesti szovjet kultúra és tudomány házának igazgatója./mti/

15.20/ok

- 35 -

14' 1500

bb.47. betartják az üzembehelyezési határidőket - az év végén már terméket ad az új gyár - finis a péti nitrogénművek új beruházásánál

vid/kz/ok -cz

1974. július 25.

dr.szekér gyula nehézipari illetve bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter elnökletével csütörtökön pétfürdőn tanácskoztak a nitrogénművek kiemelt nagyberuházásának tervezői, kivitelezői. a vállalatok igazgatói, főmérnökei, élükön a két miniszterrel megtekintették az épülő új műtrágya gyárat, a helyszínen tanulmányozták a munka minőségét és a készületségi fokat. a szemlést követően értékelték a látottakat és összefoglalták a legfontosabb tennivalókat. dr.szekér gyula nehézipari miniszter hangsúlyozta, hogy a 80 százalékos készületségi állapot megfelelő a meglévő beruházási kapacitás és a munkáslétszám biztosítékát adja annak, hogy tartani tudják az üzemeltetés határidejét.

a nehézipari miniszter összegezte a beruházás eddigi tapasztalatait is. hangoztatta többek között, hogy az itt kialakult gyakorlat hasznosításával a következő hasonló volumenű beruházás megvalósítási idejét rövidebbre kell szabni. pozitív tapasztalatként említette az építők és a szerelők korszerű elhelyezését, azt, hogy barak rendszerű épületek helyett a péti nitrogénművek komfortos lakásokban helyezte el az ideiglenes munkásokat. ezeket a lakásokat később az új gyár munkásainak utalják majd ki. a továbbiakban kifogásolta a miniszter a szervezést, hiányolta, hogy a beruházás megkezdése előtt nem állt rendelkezésükre megfelelő hálóterv. befejezésül hangoztatta, hogy az épülő új műtrágyagyár népgazdasági jelentősége egyre nő. elmondotta, hogy ebben az évben 40 millió dollár értékű műtrágya behozatalra szorulnak, tekintettel a világpiaci árak növekedésére ez az összeg jövőre tovább nő. az új péti gyár mintegy 240 millió dollár értékű terméket ad majd a népgazdaságnak.

bondor józsef építési és városfejlesztési miniszter leszögezte, hogy összességében az építőipar jó munkát végzett, de a finis még hátra van. az építőknek szerelőknek ugyyszólván egymás feje fölött kell dolgozni, éppen ezért felhívta a figyelmet a munkvédelmi előírások fokozott betartására, ugyanakkor kérte, hogy semmiféle bürokratikus huzavona ne akadályozza a munkát.

kisgergely lajos, a péti nitrogénművek igazgatója elmondotta, hogy az új ammónia üzem már ebben az évben kb. 10.000 tonnányi terméket ad, ugyanakkor megkezdik a próbaüzemet a karbamid üzemben is. a tervek szerint határidőre munkába áll a savüzem és az npk üzem. így összességében a próbaüzemek indításának csuszása ellenére tartani tudják a határidőt, és 1975 december 31-re teljes egészében üzemel hazánk legnagyobb és legkorszerűbb műtrágyagyára./mti/

15.30/ok

M-16⁰⁰

- 36 -

embargo: 19 óráig!

bb.49. magyar vezetők üdvözlő távirata kuba nemzeti ünnepe alkalmából

pá/zs/ok la

1974. július 25.

dr. fidel castro ruz elvtársnak,
a kubai kommunista párt központi bizottsága első titkárának, a kubai köztársaság forradalmi kormánya elnökének

dr.osvaldo dorticos torrado elvtársnak,
a kubai köztársaság elnökének

h a v a n n a

kedves elvtársak! a moncada laktanya ostromának, a nemzeti felkelés kezdetének 21. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, minisztertanácsa, egész dolgozó népünk nevében szívből jövő jókívánságainkat és forró elvtársi üdvözlőnköt küldjük önöknek és a kubai köztársaság testvéri népének.

népünk őszinte elismeréssel tekint azokra a lelkesítő eredményekre, amelyeket kuba dolgozó népe, az amerikai kontinens első szocialista államaként, kommunista pártjának vezetésével az elmúlt évek során elért a szocialista államrend megszilárdításában, gazdasága fejlesztésében, nemzeti kulturája ápolásában és nemzetközi tekintélye növelésében.

örömminkre szolgál, hogy népeink testvéri barátsága és együttműködése a marxizmus-leninizmus elvei és a proletárinternacionálisizmus szellemében fejlődik és évről évre erősödik. közös munkánk, a szocializmus építése, nemzetközi együttműködésünk erősítő a világbékéért sikra szálló szocialista országok egységét, bátortást ad az imperializmus ellen küzdő népeknek.

/folyt. köv./

M-16⁰⁰

-38-

bb.49. /magyar vezetők... folyt./

nemzeti ünnepük alkalmából szívből kívánunk önöknek és a kubai köztársaság testvéri népének további sikereket a szocialista építőmunkában, a társadalmi haladásért és a világbékéért folytatott közös harcban.

elvtársi üdvözlettel

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára,

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

fock jeno,
a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke
x x x

az évforduló alkalmából a hazafias népfront országos tanácsa, a szot, a magyar nők országos tanácsa, a kisz, és a munkásárság táviratban fejezte ki jókívánságait kubai partnerszervezeteinek./mti/

16/20/ok

M 16°

-38-

bb.50. Lengyel kiállítás csepelen

t nn/mm/ok zs la

1974. július 25.

a népi Lengyelország fennállásának 30. évfordulója tiszteletére megrendezett „Lengyel napok csepelen”, akció keretében csütörtökön a csepel művek munkásotthonában „a népi Lengyelország 30 éve” fotóban és könyvben, címmel kiállítás nyílt.

a jubileumi tárlat áttekintést nyújt a lengyel könyvkiadás három évtizedének terméséről, fejlődéséről./mti/

bb.51. a budapesti pártbizottság ülése

tr/zs/ok la

1974. július 25.

a budapesti pártbizottság - katona imrének, az mszmp kb tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának elnökletével - csütörtökön ülést tartott. a pártbizottság somogyi sándornak, a pártbizottság titkárának előterjesztése alapján megvitatta és elfogadta a budapesti pártbizottságnak a XI. kongresszusig szóló munkatervét./mti/

bb.53. napsütéses hétvége várható

i ni/mm/ok la

1974. július 25.

szerdán még a 100 éves átlagnál két fokkal magasabb, 24 fok volt budapesten a hőmérséklet napi középértéke, ugyanakkor csütörtökön délben már csak 17 fokot mértek. a brit szigeteken és az északi tengeren át érkezett sarkvidéki hideg felhőtakarót hozott magával és hazánkban is kisebb esőket okozott. péntektől a felhőzet csökken, de a hűvös levegő újabb hullámai miatt a felmelegedés csak lassan indul meg. szombaton és vasárnap kisebb felhőátvonulások és elszórtan futó esők várhatók. így a hétvégén jobbára napsütéses lesz az időjárás, de az igazi nyári hőmérsékleti értékek nélkül. a hajnali hőmérséklet 12-17 fok között alakul, míg a nappali csúcserképek pénteken nem érik el, vasárnap viszont meghaladják a 25 fokot./mti/

16.35/ok

M 17°

- 39 -

bb.52. harmadfoku készültséget rendeltek el a berettyónál - a tiszta legfelső szakaszáról visszavonták a készültség erőt

1 sb/pá/ie/ok la

1974. július 25.

a duna ár hulláma csütörtökön gönyü és komárom között tetőzött. budapestnél egy nap alatt 19 centiméterrel emelkedett a vízszint, s így csütörtökön délután 569 centimétert jelzett a lánchídi vízmérce. a fővárosi szakaszon valószínűleg pénteken vagy szombaton tetőzik a folyó ár hulláma, s a számítások szerint a vízszint nem éri el a korábban jelzett 600 centimétert.

a tiszán levonuló áradás csütörtökön vásárosnamény térségében tetőzött. a legfelső szakaszon tehát már megkezdődött az apadás, s ennek megfelelően csütörtökön visszavonták az elsőfoku készültség erőt a záhony és az országhatár közötti gátakról. a vásárosnaményi tetőzés alapján pedig a tokaj és a tiszafüred közötti szakaszon rendeltek el elsőfoku árvízvédelmi készültséget. a tiszta baloldali mellékfolyói közül a kraszna csütörtökön ágerdőmajornál tetőzött 333 centiméteres vízszinttel, s így mindössze 17 centiméterrel maradt el a maximumtól. a berettyó kivételével a tiszta bal oldali mellékfolyói a romániai területen már apadnak. az előrejelzések szerint továbbra is várható áradás miatt a berettyó mentén csütörtökön harmadfoku készültséget rendeltek a sebes-körös alsó szakaszán és a kettős körösnél pedig első fokuról másodfokúra erősítették a készültséget.

a duna és a tiszta völgyében csütörtökön összesen 1265 kilométer hosszú szakaszon őrizte a gátakat árvízvédelmi készültség. a harmadfoku készültség erőt vigyázták a kraszna, a fekete és a fehér körös, a berettyó, valamint a rajka és gönyü között a duna töltéseit. összesen 2700-an vettek részt a védekezésben. a duna és a tiszta vízgyűjtő területén az utóbbi 24 órában nem hullott említésre méltó csapadék, s így nem növelte az ár hullámokat újabb vízpótlás./mt1/

16.40/ok

-40-

NA 1700

vbb.54. a munkásosztály helyzetének javításához hozzá tartozik a fokozottabb munkavédelem - az szmt és a komárom megyei főügyészség ankétja

vid/im/ok la

1974. július 25.

komárom megye üzemeiben az utóbbi időben sokat fejlődött a biztonságtechnikai helyzet. az elmúlt 8 év alatt fokozatosan csökkent a balesetek száma. különösen kedvezően alakult a helyzet a megyében még ma is nagy sullyal szereplő bányászatban, amely pedig a legbalesetveszélyesebb iparág.

mégsem az eredményeket, hanem a hiányosságokat, a tennivalókat vették számba csütörtökön azon a tatabányán megtartott ankéton, amelyet a szakszervezetek megyei tanácsa és a megyei főügyészség rendezett. a tanácskozáson az ipari és mezőgazdasági üzemek vezetőin, biztonsági megbizottain kívül részt vettek a legfőbb ügyészség, a minisztérium képviselői, és ott voltak a szomszédos megyék ügyészségi, szakszervezeti vezetői is.

a megyei főügyészség törvényességi vizsgálata alapján tartott vitaindítók és a hozzászólások is abból indultak ki, hogy a munkásosztály helyzetének javításáról szóló párthatározat szellemében fokozni kell a munkavédelmi intézkedéseket. olyan szemlélet kialakítására van szükség - foglaltak állást, - amely szerint a vezetők nemcsak törvényes kötelességükként védik a dolgozók testi épségét, hanem ezt olyan erkölcsi normának tartják, amelyből egy jöttányit sem lehet engedni. el kell érni, hogy a munkavédelmi intézkedési tervek olyan szerepet kapjanak a vállalatok életében, mint a gazdasági tervek.

legfontosabb tennivalóként a megelőzést jelölték meg, kétségtelen, hogy a nagyobb összeget igénylő munkavédelmi beruházásokat nem lehet azonnal megvalósítani, az esetek többségében azonban a munkavédelmi előírások be nem tartása és más törvényszegések okozzák a balesetet. sok esetben nem megfelelő a balesetvédelmi oktatás. nem képezzük ki kellően a biztonsági megbizottakat, holott számos helyen egyedül képviselik a munkavédelmi szervezetet. sok más munkakörrel terhelik meg őket, így nem tudják a munkavédelemre összpontosítani idejüket és figyelmüket, tevékenységüket az is hátráltatja, hogy anyagi függőségi viszonyban vannak a vállalattal vagy a szövetkezettel.

/folyt.köv./

- 40 -

17.35/ok

NA 1700

t

bb.54./a munkásosztály 1. folyt./ok

a fokozottabb munkavédelem elsősorban az üzemek vezetőin múlik, - hangoztatták a tanácskozáson, - de sok felsőbb intézkedésre is szükség lenne. helytelenítették például, hogy a balesetek okát a sérült közvetlen felettese vizsgálja ki. így sok esetben nem a műszaki, technológiai hiányosságokat feleltetik, hanem a sérültre igyekeznek háritani a felelősséget. ez az oka annak, hogy a dolgozók számos esetben nem merik beadni kártérítési igényüket, holott ezt rendelet biztosítja. nemcsak megyei, hanem országos viszonylatban is növekszik az eltitkolt balesetek száma. ezt - amint a tanácskozáson mondták - számos üzemi és főhatósági intézkedés is elősegíti. az üzemi vezetők premizálják például a balesetmentességet, egyes minisztériumok pedig baleset esetén csökkentik a vállalati vezetők nyereségprémiumát.

az anketon sok hasznos javaslatot, észrevételt tettek a résztvevők. javasolták például egyes jogszabályok eltörlését, módosítását, illetve újabbak hozását. indokoltnak tartották a fokozottabb felelősségre vonást. felhívták a figyelmet arra, hogy a balesetek alkalmával nagyon ritka a vétkesekkel szemben indított fegyelmi, illetve szabálysértési eljárás, gazdasági bírságra pedig tavalý például országosan egyetlen javaslatot sem tettek.
/mt1/

bb.55. magyar képzőművészek külföldi sikere

gk/zs/ok la

1974. július 25.

firenze város tanácsa emlékérem-versenyt hirdetett giorgio vasari halálának 400. évfordulója alkalmából. a pályázaton részt vett a magyar képzőművészek szövetségének néhány tagja is, akik közül kutas lászló szobrászművész első díjat, tóth sándor szobrászművész pedig harmadik díjat nyert.
/mt1/

bb.56. r.csacsinovics

pá/ok la

1974. július 25.

a szlovén szocialista köztársaság végrehajtó tanácsának alelnöke budapestre érkezett. csütörtökön fogadta dr.faluvégi lajos pénzügyminiszter és dr.ábrahám kálmán közlekedési és postaügyi államtitkár.
/mt1/

17.45/ok

- 42 -

M-1800

bb.57. pullai árpád látogatása heves megyében

vid/fm/ok la

1974. július 25.

pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön heves megyébe látogatott. füzesabonyban, a járási pártbizottság székházában vaskó mihály, a heves megyei pártbizottság első titkára, fekete győr endre, a heves megyei tanács elnöke és veres istván, a füzesabonyi járási pártbizottság első titkára fogadta a vendéget. ezt követően pullai árpád az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről tartott tájékoztatót füzesabonyban, a járási művelődési központban rendezett kommunista aktíván.

délután - vaskó mihály és fekete győr endre társaságában - megtekintette heves megye országosan kiemelt létesítményeit. a kiskörei vízlépcsőnél nagy illés, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetője ismertette a kisköre és tiszafüred közötti vízparti üdülőkörzet kialakításának előkészületeit, majd megtekintették az erőműtelepet, a hajózsilipet és a duzzasztóművet. a látogatáson részt vett sramkó lászló, a hevesi járási pártbizottság első titkára is.

ezt követően pullai árpád visontára látogatott. a gagarin hőerőműnél alakszai lászló, az erőmű pártbizottságának titkára és mohácsi miklós, a vállalat igazgatóhelyettese köszöntötte az érkezőket, majd bemutatták a 800 megawattos hőerőművet és ismertették az üzemeltetés öt éves tapasztalatait. a thorez külfejtéses bányauzemben dr.halász tibor, a mátraaljai szénbányák igazgatója tájékoztatta a központi bizottság titkárát a bányauzem dolgozóinak élet- és munkakörülményeiről, a termelési eredményekről. a visontai látogatáson részt vett pethes istván, a gyöngyösi járási pártbizottság első titkára is.
/mt1/

bb 58. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

um la

1974. július 25.

38. elutazott gladys marin
39. magyar-sri lankai tárgyalások /tévesen 38.számmal ment ki/
40. magyar küldöttség utazott a damaszkuszi vásárra
41. ezerháromszáz lakás fél év alatt
42. szegedi ipari vásár
43. csehszlovák fuvószenekar
44. dimitrovgrádi ifjusági küldöttség kazincbarcikán
45. magánház építési bemutató pecsett

/folyt.köv./
18.15/um

- 43 -

M-1800

